

Metodický postup č. 1/2016
Pracovní postupy při poskytování jednotlivých činností v domově pro seniory

Místo realizace:	Penzion pro seniory Frýdek-Místek, p. o., Domov pro seniory
Závaznost:	všichni pracovníci Domova pro seniory
Platnost od:	12. 9. 2016
Cíl metodického postupu:	stanovení pracovních postupů při poskytování jednotlivých činností v domově pro seniory

Poskytnutí ubytování

Platba za ubytování zahrnuje – ubytování, náklady na energie, vytápění, spotřebu vody, praní a drobné opravy ložního a osobního prádla a ošacení uživatele včetně žehlení.

- a) Osobní prádlo uživatele je uloženo v ochranném hygienickém obalu a odvezeno do prádelny poskytovatele. Po vyprání a vyžehlení je dopraveno zpět uživateli.
- b) Ložní prádlo je měněno minimálně 1x týdně nebo dle potřeby uživatele.

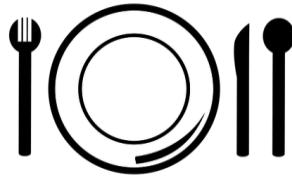

Úklid

Základní úklid se provádí denně od pondělí do pátku. Úklid je prováděn pracovníky externí úklidové firmy.

Poskytnutí stravy

Poskytovatel zajišťuje denně stravu v rozsahu 3 hlavních jídel (snídaně, oběd, večeře) a 2 svačín. Strava je poskytována na pokoji uživatele, případně může uživatel využít místnosti pro návštěvy. Dle individuálního požadavku uživatele je možné odhlásit jednotlivé jídlo (např. snídani, večeři) a zakoupit si stravu ze svých zdrojů. K uschování stravy je na každém pokoji k dispozici lednice.

Pomoc při oblékání a svlékání včetně speciálních pomůcek

Provádí se pomoc s oblékáním nebo svlékáním, včetně obutí (vyzutí), pomoc se složením a uložením oblečení a obuvi. Rovněž může být poskytnuta pomoc se speciální pomůckou (navlečení elastické punčochy, ortézy, protézy, protetické náhrady aj.).

Pomoc při přesunu na lůžko nebo vozík

Pracovníci poskytují pomoc při přesunu na lůžko, z lůžka na vozík, WC křeslo, židli a naopak.

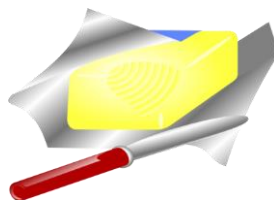
Pomoc při vstávání z lůžka, ulehání, změna poloh

Tato činnost se provádí v případě, kdy uživatel není schopen sám vstát z lůžka, posadit se na lůžku, ulehnout a měnit polohy v lůžku. Pracovníci poskytují pomoc při vstávání z lůžka, ulehání do lůžka, změnu poloh uživatele v rámci lůžka (polohování) – prevence vzniku dekubitů, mírnění bolesti, aktivizace uživatele apod..

Pomoc při podávání jídla a pití

Tato činnost se provádí v případě, kdy uživatel není schopen se sám najíst a napít. Je mu podána připravená strava a nápoje přímo do úst nebo poskytnuta asistence při konzumaci stravy. Sousta jsou přizpůsobena schopnosti polykání uživatele. Podává se dostatečné množství tekutin.

Pomoc při prostorové orientaci, samostatném pohybu ve vnitřním a vnějším prostoru

Pracovník poskytuje oporu a pomoc při pohybu uživatele z jedné místnosti do druhé (např. chodba, WC, sprcha), nebo doprovod uživatele v rámci budovy, na terasu a zahradu apod.

Pomoc při osobní hygieně nebo poskytnutí podmínek pro osobní hygienu

Pracovník pomáhá uživateli při koupání, sprchování, holení, mytí hlavy, prevenci opruzenin, ranní a večerní hygieně (mytí rukou, obličeje) apod.

- a) Dochází ke koupání nebo sprchování, namydlení, umytí hlavy, osušení ručníkem nebo osuškou. Uživateli jsou k dispozici pracovní pomůcky (sprchový vozík, madla, podložky). Uživatel má k dispozici své vlastní hygienické pomůcky (mýdlo, šampon žínka, ručník...).
- b) Pomoc s osobní hygienou při výměně inkontinenční pomůcky.
- c) Pracovník provádí prevenci a ošetření opruzenin a běžných kožních defektů.
- d) Pracovník provádí aplikaci běžných krémů a mastí na různé části těla.

Pomoc při základní péči o vlasy a nehty

Pomoc při mytí a sušení vlasů provádíme při koupání, případně může být provedeno i bez celkové hygieny těla. Stříhání vlasů je zajištěno objednáním u kadeřníka.

Pomoc se základní péči o nehty – provádíme jen běžné ostříhání nehtů na rukou. Uživatel musí mít vlastní pomůcky k úpravě nehtů (nůžky).

Do této činnosti nespadá náročné zkracování nehtů – zastřihávání bolestivých, zarudlých míst, odstraňování kůžičky apod. Rovněž v případě, kdy může dojít k infekci z důvodu špatného stavu nehtů nebo nehtových lůžek nebo zdravotních diagnóz (diabetes). V tomto případě je uživateli vždy zprostředkována odborná manikúra nebo pedikúra, případně doporučení k návštěvě u odborného lékaře.

Pomoc při použití WC

Pracovník poskytuje pomoc při svlékání a oblékání oděvu a pomoc při přesunu a usazení uživatele na WC židli nebo WC mísu, očištění po použití WC. Následný úklid a dezinfekce WC. Rovněž pomoc při užití a očištění nádoby na moč (mísa, bažant, sběrný sáček).

Zprostředkování kontaktu se společenským prostředím

- a) **Podpora a pomoc při využívání běžně dostupných služeb a informačních zdrojů**
- Pracovníci poskytují podporu a pomoc na základě individuální potřeb uživatelů, dohodnutých v rámci individuálního plánování (např. doprovázení do obchodu, na procházku, k lékaři, na mši, do restaurace, na orgány veřejné moci a další instituce)
- b) **Pomoc při obnovení nebo upevnění kontaktu s rodinou, pomoc a podpora při dalších aktivitách podporujících sociální začleňování osob**
- zprostředkování kontaktu s rodinou nebo přáteli, předávání informací rodině o uživatelských potřebách a přáních (vše se souhlasem uživatele)
  - pomoc při navazování vzájemného kontaktu s ostatními uživateli zařízení
-

Sociálně terapeutické činnosti

- podpora uživatelů při rozvíjení společenských aktivit – společné zpívání, společenské hry, čtení knih
- podpora při orientaci v novém prostředí
- aktivizace a motivace uživatele k soběstačnosti

Aktivizační činnosti

a) Volnočasové a zájmové aktivity

- Podpora a pomoc při zajištění a účasti na kulturně společenských akcích, výletech, poskytnutí informací o kulturních akcích, hudební, výtvarné a další aktivity v rámci domova

b) Pomoc při obnovení nebo upevnění kontaktu s přirozeným sociálním prostředím

- Poskytnutí pomoci uživatelům v dovednosti vytvářet a udržovat sociální vztahy (s rodinnými příslušníky/opatrovníky, přáteli, dobrovolníky apod.).

c) Nácvik a upevňování motorických, psychických a sociálních schopností a dovedností

- nácvik chůze, podpora rovnováhy a pohyblivosti, nácvik motorických dovedností, podpora hrubé a jemné motoriky
- podpora v sebeobslužných činnostech – úkony osobní hygieny, užívání kompenzačních pomůcek atd.

Pomoc při uplatňování práv, oprávněných zájmů a obstarávání osobních záležitostí

a) Pomoc při komunikaci vedoucí k uplatňování práv a oprávněných zájmů

Tyto činnosti jsou poskytovány uživatelům, kteří mají potíže s komunikačními schopnostmi, špatně vyslovují, nemohou se vyjádřit apod.

- pomoc při komunikaci při jednání s pracovníky institucí, pracovníkem pošty, lékaři aj.
- podpora a motivace uživatele ke komunikaci, komunikace zaměřená na zlepšení a rozvoj komunikačních schopností uživatele, využití alternativní formy komunikace.

Úhrada za poskytování sociálních služeb

Úhrada za poskytování sociálních služeb je stanovena v Sazebníku úhrad dle ustanovení zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, § 49, v rozsahu činností stanovených vyhláškou 505/2006 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů.

Uživatel si hradí:

- **Úbytování** – ubytování ve dvoulůžkovém pokoji, úklid, praní a drobné opravy ložního a osobního prádla a ošacení, žehlení
- **Strava** – poskytnutí stravy je zajištěno externím dodavatelem, jedná se o celodenní stravu (snídaně, oběd, večeře, 2 svačiny) odpovídající věku, zásadám racionální výživy a potřebám dietního stravování, zajištěna je racionální, diabetická a žlučnicková strava
- **Úhrada za péči** – je stanovena měsíčně ve výši přiznaného příspěvku na péči
- **Finanční spoluúčast blízké osoby** – je sjednána v Dohodě o spoluúčasti na úhradě nákladů dle § 71, odst. 3 zákona č. 108/2006 Sb. v platném znění
- **Fakultativní služby** (služby nad rámec základních činností) – poplatek za kopírování
- **Přeplatky** jsou řešeny ve smlouvě o poskytnutí sociální služby v Domově pro seniory.

Zaznamenávání činností

- Pracovníci zaznamenávají provedené činnosti v elektronické podobě prostřednictvím informačního systému Cygnus (IS Cygnus).
- Pracovníci provádějí zápisy v záznamu o průběhu služby, který je součástí individuálního plánu uživatele.

Ošetřovatelská a zdravotní péče

- Nezbytná ošetřovatelská a zdravotní péče je zajištěna vlastními pracovníky a všeobecnou sestrou. Zajištěny jsou návštěvy praktického lékaře přímo v domově pro seniory 1x za 14 dní, případně dle domluvy.
- Přípravu, podávání léků a pravidelné ošetřovatelské úkony zajišťují v domově všeobecné sestry.

Výsledná kritéria:

- všichni pracovníci Domova pro seniory byli seznámeni a porozuměli metodickému postupu.
- za seznámení s metodickým postupem zodpovídá vedoucí Domova pro seniory

Zpracoval: Bc. Jana Pavelcová – sociální pracovník

Připomínkoval: pracovníci Domova pro seniory

Schválil: Ing. Jaroslav Chlebek – ředitel organizace .....

Ve Frýdku-Místku dne: 12. 9. 2016